

Onderwerp Reactie op kadernota meerjarenprogramma
Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen

Steller Jeroen Engels

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	(050) 367 83 31	Bijlage(n)	5	Ons kenmerk	5882773
Datum		Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte heer, mevrouw,

De Nationaal Coördinator Groningen heeft een kadernotitie opgesteld voor de actualisatie van het Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen (MJP). De kadernotitie maakt de beleidskeuzes die in de tweede helft van 2016 in het verschiet liggen, inzichtelijk. De notitie is voorgelegd aan de 12 gemeenten, de provincie, het Rijk en de partners die deel uitmaken van de Maatschappelijke Stuurgroep. De partijen kunnen schriftelijk reageren op de beleidskeuzes. De NCG gebruikt de reacties om het MJP te actualiseren en de wensen van partijen zo goed mogelijk te verwerken.

Op 4 november 2015 presenteerde de Nationaal Coördinator Groningen het eerste meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen. Ons college heeft voor Groningen als één van de vier clusters een eigenstandige inbreng geleverd voor het MJP, na een uitgebreid proces met uw raad. Uw raad heeft op 27 januari 2016 ingestemd met het meerjarenprogramma. In het Meerjarenprogramma 2016-2020 is opgenomen dat dat jaarlijks een nieuw programma voor vijf jaar wordt opgesteld. Hierin worden andere of verbeterde inzichten opgenomen. Met de kadernotitie is het proces van actualiseren van start gegaan. Wij hebben twee kwartaalrapportages, die een inzicht geven in de behaalde resultaten vanaf 1 januari tot en met 31 juli 2016, bij deze brief gevoegd.

Concept-reactie

Wij hebben destijds bij het eerste MJP het vertrouwen uitgesproken in de voorgestelde werkwijze, met de onzekerheden op dat moment en de ervaring die nog moest worden opgedaan. Ons college concludeert op basis van de kwartaalrapportages dat inmiddels een groot aantal stappen is gezet. Zo is er een start gemaakt met de gebiedsgerichte aanpak in vijf kernen binnen de 0,2g-contour, is de tijdelijke waardvermeerderingsregeling verbreed, zijn uiteenlopende onderzoeken uitgevoerd en er zijn onafhankelijke arbiters actief die een bindende uitspraak kunnen doen over complexe schadedossiers. Kortom, het kon minder. Ook is er recent duidelijkheid gekomen over het Arcadis-onderzoek naar de schades buiten de schadecontouren. De aanpak voor bouwkundige versterking bevindt

zich nog in de ontwikkelfase, validatieonderzoeken lopen nog en nieuwe ontwikkelingen dienen zich continu aan. We stelden in onze zienswijze op het MJP dat de voortdurende berichtgeving over steeds andere of zelfs tegenstrijdige inzichten niet bijdraagt aan het herstel van vertrouwen. In onze zienswijze op de ontwerp-besluit gaswinning (kenmerk 5835680) vindt u voorbeelden hiervan. Er ligt een duidelijke relatie tussen het MJP en de verantwoordelijkheid voor de gaswinning. De bovengrondse effecten van gaswinning zoals veiligheid, schade, veiligheidsgevoel, leefbaarheid en economie wegen nog onvoldoende mee bij het ontwerp-besluit van de minister. Thema's waar de NCG regie op voert.

Doortrekken huidige aanpak

De kadernota vormt de opmaat voor het programma van 2017 geeft ons inzicht in de (eventuele) beleidskeuzes. Maar niet meer dan dat. Ons college ziet de kadernota vooral als agenderend document, keuzes kunnen nog niet gemaakt worden. Nog onvoldoende duidelijk is wat de NCG als publiek regisseur adviseert, op grond van welke doelstellingen, tegen welke consequenties en op welk moment. Dat maakt het voor de overheden en instellingen lastig om concreet op de opsomming van beleidskeuzes te reageren. De vraag is wat dit betekent voor de politieke discussie over de kadernota. We zien het topje van een ijsberg, maar wat er onder de oppervlakte bevindt? We weten nu nog te weinig wat wenselijk, noodzakelijk en haalbaar is.

Wij begrijpen dat er op dit moment kennis en ervaring wordt opgedaan met inspectieprogramma's, dat onderzoeks- en validatietrajecten nog lopen en nieuwe kaders nog vertaald moeten worden. Ons college kan zich ook voorstellen dat de gekozen aanpak van 2016 ook voor 2017 onverminderd wordt doorgezet: een 'no regret' benadering in de kern van het aardbevingsgebied. Op die plekken beginnen waarvan verondersteld mag worden dat daar ook bij gevalideerde nieuwe uitgangspunten de noodzaak van ingrijpen en versterken het grootst is. Dat kan voor de stad Groningen betekenen dat de komende jaren minder inzet wordt gedaan, dan wij in 2015 aannamen. Was bij de ontwikkeling van en het gesprek over het vorige MJP er sprake van een dreiging waarbij versterking mogelijk aan de orde was, bij de huidige stand van zaken is deze kans flink afgenomen. Wij vernemen graag de reactie van de NCG hierop.

Wij wijzen daarbij op de termijn die de minister aan de opgave heeft verbonden: binnen 5 jaar voldoen de huizen aan de norm voor aardbevingsbestendige bouw.

Ons college heeft op verschillende momenten bij de minister en de NCG het belang van een heldere en eerlijke nieuwbouwweging bepleit. Ook hier zijn wij van mening dat in het gehele proces van beoordeling en -afhandeling de NAM geen inhoudelijke rol moet spelen, slechts als financier van de redelijke meerkosten. Dit zien wij graag bevestigd in het MJP.

Schades prioriteit geven in aanpak

Binnen de huidige aanpak willen we één onderwerp meer prioriteit geven. In de rapporten van mei en juli 2016 toont de Rijksuniversiteit Groningen het verband aan tussen schade, veiligheidsgevoel en gezondheidsklachten van inwoners. Schade in de omgeving en schade thuis leidt tot méér gevoelens van onveiligheid. Het hebben van meerdere keren schade betekent een grotere kans op (geestelijke) gezondheidsklachten en meer huisartsbezoek.

Het huidige systeem van schadeherstel kost veel tijd en geld. Door de inzet van taxateurs, contra-expertises en juristen zit er vaak meer geld in het proces zelf, dan in de daadwerkelijke herstelmaatregel. Wij vinden dat schade snel en ruimhartig moet worden verholpen met processen die zo eenvoudig mogelijk zijn. Geld dat nu in het proces wordt gestoken, kan worden ingezet voor schadeherstel en compensatie: een ruimhartiger herstel en minder gedoe. Dit draagt dan weer bij aan sneller herstel en aan het doel om vertrouwen terug te krijgen. In het gehele proces van schadebeoordeling en -afhandeling moet de NAM geen inhoudelijke rol spelen, slechts als financier van de schadebetaling. Ditzelfde geldt ook voor de positie van NAM in de regelingen die een vorm van compensatie voor de inwoners vormen. Wij hebben in onze zienswijze op het winningsplan aangedrongen de NAM op afstand te zetten.

Het lijkt ons wenselijk om flankerend beleid op het gebied van duurzaamheid, leefbaarheid en economie meer te benaderen vanuit schades, dan alleen vanuit bouwkundige versterking. Wij zien graag de reactie van de NCG op dit punt, ook vanuit de constatering dat de verwachte dreiging afneemt en dat daarmee de mogelijke versterkingsopgave in omvang afneemt. Zeker voor wat de gemeente Groningen betreft. Wel staat vast dat de komende jaren schade aan gebouwen en objecten zal blijven ontstaan.

Transparantie

Er is tot nu toe geen transparante activiteitenplanning en totaalbegroting beschikbaar. Voor het maken van beleidskeuzes is inzicht nodig in beschikbare financiële middelen en capaciteit.

In de bijlagen vindt u een samenvatting van de zienswijze op de het MJP 2016 en een meer inhoudelijk reactie op de afzonderlijke punten die wat ons college in het MJP 2017 (beter) beantwoord dienen te worden.

Proces.

Inmiddels heeft u maandag 5 september gekozen voor een bespreking van de kadernota en een toelichting daarop. De gemeenten worden via de stuurgroep gevraagd voor 3 oktober 2016 schriftelijk te reageren op de kadernota. Begin november verschijnt het geactualiseerde Meerjarenprogramma. Dit moet na bespreking in de gremia leiden tot vaststelling op 13 december 2016 in ons college. Wij geven u alvast in overweging om in november het geactualiseerde MJP te agenderen.

Graag gaan wij met uw raad in gesprek over de kadernota en de route naar een geactualiseerd Meerjarenprogramma,

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Bijlagen

1. Kadernota voor actualisatie meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen
2. Kwartaalrapportage januari t/maar 2016
3. Kwartaalrapportage april t/m juni 2016
4. Brief 25-11-2015 zienswijze gemeente Groningen op MJP 2016-2020
5. Aanvulling concept-reactie op kadernota vanuit gemeente Groningen